

ATPŪTAS

Āgenskalns | Beberbeķi | Daugavgrīva | Doles sala

VELOMARŠRUTU KARTE

PĀRDAUGAVĀ UN TĀS APKĀRTNĒ

**ENERĢĒTIKAS UN TRANSPORTA
ĢENERĀLDIREKTORĀTA (DG TREN) PRORAMMA**

SAPRĀTĪGA ENERĢIJA EIROPAI (IEE)

**PROJEKTS "PRO.MOTION"
LĪGUMS NR. EIE/07/133/S12.466839**

**VELOMARŠRUTU IZSTRĀDĀTĀJS
BIEDRĪBA "LATVIJAS VELO INFORMĀCIJAS CENTRS"**

Šis dokuments sagatavots
ar Eiropas Savienības
finansiālu atbalstu

© RD Satiksmes departaments
© Druka un makets SIA "Arona Pluss"

IETEIKUMI DROŠAI VELOBRAUKŠANAI

DODOTIES CEĻĀ AR VELOSIPĒDU, NEAIZMIRSTI:

1. Lietot velosipēdistu ķiveri. Ķivere pasargās no nopietnām galvas traumām, kas var tikt gūtas satiksmes negadījumos.
2. Atkārtot Ceļu satiksmes noteikumus.
3. Pārbaudīt velosipēda tehnisko stāvokli. Īpaši pievērst uzmanību velosipēda bremzēm un ritošai daļai.
4. Aprīkot velosipēdu ar skaņas signālu, lai varētu brīdināt citus ceļu satiksmes dalībniekus.
5. Valkāt atstarojošas vai pamanāmas drēbes. Velosipēdu aprīkot ar lampām un/vai gaismu atstarojošiem elementiem:
  - priekšpusē - baltu;
  - aizmugurē - sarkanu;
  - riteņu spieķos un pedāļos - divus oranžus vai dzeltenus.
6. Braucot pa brauktuvi vai nomali, diennakts tumšajā laikā vai nepietiekamas redzamības apstākļos velosipēdam priekšpusē jābūt iedegtam baltas gaismas lukturim, bet aizmugurē - sarkanam.
7. Dodoties garākos pārbraucienos, ieteicams ņemt līdzi pumpi un rezerves riepas kameru gadījumiem, ja riepa paliek miksta vai arī tiek pārdurta.
8. Braukt pēc iespējas tuvāk labajai malai.
9. Informēt citus, kad nogriezies vai manevrē.
10. Ievērot taisnvirziena kustību un pārliecināties par savu drošību – skatiens pa kreisi, pa labi un atpakaļ.

DER ZINĀT:

- Sargā no zagļiem.
- Neatstāj savu velosipēdu nepieslēgtu.
- Noņem detaļas - gaismas, datoru, pumpi - pretējā gadījumā tās var noņemt kāds cits.

NATURA 2000 ĪPAŠI AIZSARGĀJAMĀS DABAS TERITORIJAS

ZINĀŠANAI PAR ĪPAŠI AIZSARGĀJAMĀM DABAS TERITORIJĀM UN NATURA 2000

Vairāki velomaršruti - „Beberbeķu velotakas”, „Daugavgrīvas sala” un „Atklāj Doles salu” - ved cauri aizsargājamām dabas teritorijām, kas atrodas īpašā valsts aizsardzībā, lai saglabātu dabas daudzveidību - retas dabas ekosistēmas, aizsargājamo sugu dzīves vidi, Latvijai raksturīgas ainavas, ģeoloģiskos un ģeomorfoloģiskos veidojumus, dendroloģiskos stādījumus un dižkokus - kā arī lai nodrošinātu sabiedrības izglītošanu un atpūtas iespējas.

Tādēļ šīs vietas iekļautas Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju tīklā **NATURA 2000**.

Apmeklējot īpaši aizsargājamas dabas teritorijas, svarīgi ievērot videi draudzīgu uzvedību:

- Neatstāj aiz sevis atkritumus, izmet tos speciāli tiem paredzētās vietās vai paņem līdzi.
- Ugunsurus kurini tikai šim mērķim paredzētās vietās un ievēro ugunsdrošību.
- Brauc tikai pa meža takām un šim nolūkam paredzētām vietām.

ESI SAUDZĪGS PRET LATVIJAS DABU SAVA CEĻOJUMA LAIKĀ!

"IZZINI ĀGENSKALNU"

Īss maršruta apraksts

Āgenskalna nosaukums, cēlies latviskojot Hāgena muižiņas nosaukumu, jo Daugavas senkrastā, iepretī Vecrīgai, 17.gs. atradās Hāgenam piederošie īpašumi. Rakstītajos avotos kā pirmā būve Pārdaugavā tiek minēta Sv. Marijas (Māras) dzirnavas, kas bija izbūvētas pie Māras diķa jau 1226.g. un par ko šobrīd atgādina vairs tikai dzirnavu slūžas.

APSKATES OBJEKTI

Vecais Āgenskalna ciems

1. ARKĀDIJAS PARKS

Arkādijas parks ir viens no senākajiem ainavu dārziem Rīgā, tā platība 6,2 ha. 1852.g. Prūsijas ģenerālkonsuls H. K. Vērmanis kāpas galā uzcēla māju ar palīgēkām un siltumnīcu, kurā auguši firziķi, aprikozes, vīnogas un retas palmu sugas. 1885.g. dārzā peļņas nolūkā uzcelts teātris, ierīkota bumbotava. 1896.g. parku nopirka Rīgas pilsēta.

2. MĀRAS DĪĶA APSTĀDĪJUMI UN MĀRAS DZIRNAVAS

Māras diķa apkārtnē bija iemīļota pilsētnieku atpūtas vieta jau 18. gs. beigās. Savu nosaukumu diķis ieguvis no Māras dzirnavām. Māras dzirnavas pastāvējušas jau pirms 1226.g., tās bija Rīgas Domkapitula īpašums. Dzirnavām ūdens tika pievadīts pa kanāliem no 10 km attāliem ezeriem. Dzirnavās pilsētas iedzīvotāji mala miltus līdz pat Pirmajam pasaules karam. Tieši te risinājušies spraigie Rutku Tēva romānā „Trīs velna kalpi” attēlotie notikumi. 1902.g. ūdens spēku nomainīja tvaika dzinējs. Pie Mārupītes iztekas no diķa saglabājusies tikai dzirnavu slūžu vieta.

3. OJĀRA VĀCIEŠA MUZEJS

Ēka celta 18.gs. 80.-jos gados, tajā atradies restorāns un viesnīca “Jeruzaleme”. Dzejnieks Ojārs Vācietis (1933 - 1983) šajā ēkā dzīvoja no 1960.g. janvāra līdz mūža pēdējai dienai, tagad tur atrodas viņa muzejs.

Vairāk informācijas: tālr. +371 67619905 vai www.ltg.lv/vaciesa.muzejs.

4. JĀŅA AKURĀTERA MUZEJS

Ēka atrodas gleznainā vidē, celta funkcionālisma stilā 20.gs. 30.-jos gados un saglabājusī rakstnieka dzīves laikā iekārtotos interjerus. Jāņa Akurātera muzejs ir Rakstniecības, teātra un mūzikas muzeja filiāle. Muzejs izveidots 1991.g.

Vairāk informācijas: tālr. +371 67 619934 vai www.rtm.lv.

5. UZVARAS PARKS

Uzvaras parka platība ir 36,7 hektāri. Parka kā ainavu parka izveide sākās 1909.g. Tā nosaukums vairākkārt ir mainījies: 1910.g. - Pētera parks, 1923.g. - Uzvaras parks (šajā laikā parkā notika militārās parādes, 1938.g. - IX Vispārējie latviešu Dziesmu svētki), 1961.g. - Kongresa parks, 1963.g. - PSKP XXII Kongresa parks. 1985.g. tika atklāts pieminekļis “Padomju Latvijas un Rīgas atbrīvotājiem no vācu fašistiskajiem iebrucējiem”. Viena no versijām ir, ka tieši 1985.g. parks atkal tika pārsaukts par Uzvaras parku, bet otra, ka tas noticis 20.gs. 90.-tajos gados. 2006.g. februārī šeit tika atklāta pirmā mākslīgā sniega distanču slēpošanas trase Rīgā. Parkā notiek riteņbraukšanas sacensības.

6. EDUARDA SMIĻĢA TEĀTRA MUZEJS

Muzejs iekārtots izcilā režisora, Dailes teātra dibinātāja Eduarda Smiļģa (1886 - 1966) mājā Pārdaugavā, E. Smiļģa ielā 37/39. Paša meistara iekopto dārzu papildinājušas Dailes teātra aktieru stādītas egles un rododendri, dārzā novietots mājas saimnieka skulpturāls portrets un Ēvalda Valtera krūšutēls. Nozīmīga ekspozīcijas daļa veltīta latviešu teātra sākuma, šī perioda spožākajiem skatuves māksliniekiem - latviešu teātra tēvam Ādolfam Alunānam, Bertai Rūmniecei, Dacei Akmentiņai.

Vairāk informācijas: tālr. +371 7611893, +371 7617708.

7. ĀGENSKALNA TIRGUS

Tirgus Āgenskalnā pieminēts jau 1865.g., tas atradās pie Sētas kroga (Zaunekrug) Meža ielā 4a. 1895.g. pieņēma lēmumu tirgu pārvietot uz tagadējo novietni Lielā Nometņu ielā. Publikai šī iepirkšanās vieta tika atvērta 1898.g. 1. janvārī. Sākotnēji tirgošanās vietas bija ierīkotas pie galdiem zem klajas debess. Neogotisko paviljona ēku pēc R. Šmēlinga projekta sāka celt 1911.g., 1914.g. tā korpuss bija gatavs, bet tirgoties tajā sāka tikai 1925.gadā. Āgenskalna tirgus bija viens no lielākajiem Rīgas tirgiem arī pirmās Latvijas brīvvalsts laikā.

8. VECAIS ĀGENSKALNA CIEMS

Ciema teritoriju veido Lapu - Bišu - Augļu - Amālijas - Bišu - Dobeles - līdz Slokas ielai. Puķu iela - Tirgus iela - Buršu iela - līdz Slokas ielai. Zvanu iela - Olgas iela - Vasaras iela līdz Baložu ielai. Vecā Āgenskalna ciema apbūvi veido ēkas, kas lielākoties celtas laikā no 19.gs. sākuma līdz 1914.g., kā arī samērā neliels skaits 20.gs. 20-jos un 40-jos gados celtas ēkas, dažas 20.gs. otrās puses būves. Mazstāvu apbūvē pārsvarā pārstāvēts klasicisms, historisms, šveiciešu stils un jūgendstils, funkcionālisms. Meža ielas vidusdaļā, kur sazarojas Tirgus iela, paceļas četrstāvu ēka, kas piederējusi namīpašniekam M. Pečakam (celta 1901. - 1903.g. pēc latviešu arhitekta K. Pēkšēna projekta). Ēka aizņem visu kvartālu starp Meža, Tirgus un Puķu ielām un ir viena no visinteresantākajiem Rīgas gotiskā eklektisma paraugiem.

9. SVĒTĀS TRĪSVIENĪBAS PAREIZTICĪGO BAZNĪCA

18.gs. beigās Kliversalā tika uzcelta pirmā Pārdaugavas pareizticīgo baznīca. Sliktā tehniskā stāvokļa dēļ 1891. - 1904.g. pēc arhitekta Lunska (Lunsky) projekta tika veikti jaunās Svētās Trīsvienības pareizticīgo baznīcas būvdarbi. Baznīcas galvenā rota ir dinamiskā sistēmā izkārtoti kupoli. Baznīca bija viena no greznākajām un skaistākajām krievu 17.gs. stilā celtajām pareizticīgo baznīcām, un tāda tā ir saglabājusies arī līdz mūsdienām.

10. METEORA DĀRZS

Meteora dārza platība ir 2 ha, tas pēc daiļdārznieka Kārļa Barona projekta tika izveidots 1963.g., kad apvienoja 1864.g. dibinātās gumijas preču rūpnīcas „Meteors” dārzu ar kādreizējo tās īpašnieka privāto dārzu. Dārzā tika ierīkoti celiņi un atpūtas vietas.

11. ĀGENSKALNA PRIEDES

Āgenskalna priedes ir pirmais (celtniecība sāka 1958.g.) Rīgā celtais daudzdzīvokļu ēku mikrorajons. Āgenskalna priežu vidū pie Melsnīla ielas bija kāpa, kur 20.gs. sākumā tika izveidota pirmā profesionālā bobsleja (rodeļbānis) trase Rīgā, kas pastāvēja līdz 1920.g.

12. EVAŅĒLISKI LUTERISKĀ MĀRTIŅA BAZNĪCA

1851. - 1852.g. pēc arhitekta Daniela Felsko (Felsko) projekta celtā Evaņģēliski Luteriskā Mārtiņa baznīca ir vecākais Pārdaugavas dievnams, kurā bija gan latviešu, gan vācu draudze. 1887.g. tai piebūvēja priekštelpu ar diviem torniem un pusapaļu apsīdu altāra galā. Vienlaikus tika paplašināta arī baznīcas zāle. 1893.g. šeit iebūvēja slavenās Ludvigsburga firmas Walker & Co ērģeles ar diviem manuāliem un 20 balsīm.

13. LATVIJAS UNIVERSITĀTES(LU) BOTĀNISKAIS DĀRZS

Savā tagadējā vietā LU Botāniskais dārzs ir no 1926.g., kad Latvijas valdība no Volfšmidta mantiniekiem iegādājās 10 ha lielu zemes gabalu ar vairākām Rīgas muižiņām Botāniskā dārza ierīkošanai. Esošā Botāniskā dārza platība ir 16 ha ar apmēram 5400 dažādiem augiem. Kolekcijas ir unikālas, tajās pārstāvēta visu kontinentu un ģeogrāfisko joslu flora. Augu mājas ir vienīgā vieta Latvijā, kur apskatāmas palmas, milzu skujkoki, gumijkoki, kā arī vislielākā ūdensroze pasaulē - Viktorija. Teritorijā atrodas triju 18. - 19. gs. muižiņu ēkas un to vēsturisko parku alejas.

Vairāk informācijas: tālr. + 371 67450852 vai www.botanika.lv.

Celņvedi izmantoti arhitekta Pētera Blūma, pirmo Pārdaugavas velloekskursiju vadītāja, maršruti.

APSKATES OBJEKTI

1. Arkādijas parks
2. Māras diķa apstādījumi un Māras dzirnavas
3. Ojāra Vācieša muzejs
4. Jāņa Akurātera muzejs
5. Uzvaras parks
6. Eduarda Smiļģa teātra muzejs
7. Āgenskalna tirgus
8. Vecais Āgenskalna ciems
9. Svētās Trīsvienības pareizticīgo baznīca
10. Meteora dārzs
11. Āgenskalna priedes
12. Evanģēliski Luteriskā Mārtiņa baznīca
13. LU Botāniskais dārzs

Arkādijas parks

Jāņa Akurātera muzejs

Uzvaras parks

Eduarda Smiļģa teātra muzejs

Āgenskalna tirgus

Svētās Trīsvienības
pareizticīgo baznīca

Evanģēliski Luteriskā
Mārtiņa baznīca

Nams Meža ielā (gotikas eklektisma paraugs)

Āgenskalna priedes

"IZZINI ĀGENSKALNU"

VELOMARŠRUTA SĀKUMS ARKĀDIJAS PARKĀ:

Ojāra Vācieša iela – Māras diķa krasts – celiņš ap Māras diķi līdz Mazajai Nometņu ielai – Kokles iela – Hermaņa iela līdz Bārīņu ielai – Bārīņu iela līdz Eduarda Smiļģa ielai – Vecais Āgenskalna ciems (Lapu – Bišu – Augļu – Amālijas – Bišu – Dobeles iela) līdz Slokas ielai – Puķu iela – Tīrgus iela – Buršu iela – līdz Slokas ielai – Zvanu iela – Olgas iela – Vasaras iela līdz Baložu ielai – Ernestīnes iela – Melnsila iela – Ormaņu iela līdz Pārslas ielai, pagriezieni uz kreisi uz Pārslas ielu – Mazā Nometņu iela – Atpūtas iela – Margrietas iela līdz Kristapa ielai – Kristapa iela līdz Āgenskalna priedēm – Āgenskalna iela līdz Baložu ielai – Baložu iela līdz Mārtiņa ielai – Mārtiņa iela līdz Slokas ielai – Slokas iela līdz LU Botāniskajam dārzam.

„BEBERBEĶU VELOTAKAS”

Īss maršruta apraksts

Velobraucējiem, kuri vēlas mierīgu atpūtu no ikdienas steigas tepat Rīgas tuvumā, kā arī izbaudīt klusumu un svaigu gaisu, jādodas velobraucienā uz Beberbeķu dabas parku, kas ir NATURA 2000 teritorija. Parka lielāko daļu sedz priežu meži un vairāk nekā trešo daļu aizņem kāpas. Maršruta gaitā ir iespēja apskatīt un izzināt Latvijas Universitātes Botānisko dārzu un iepazīt daļu no Rīgas pilsētas apkaimēm - Dzirciemu, Āgenskalnu, Imantu un Zolitūdi. Beberbeķu dabas parka teritorijā iespējams nopeldēties Beberbeķu dzirnavezera labiekārtotā pludmalē un ar līdzpaņemto makšķeri noķert kādu zivi, kā arī izbraukāties pa Beberbeķu dabas parka atpūtas takām, izbaudot skaistākās dabas parka ainavas.

APSKATES OBJEKTI

Beberbeķu dabas parks

1. ĀGENSKALNS

Tagadējā Āgenskalna apbūve veidojusies kopš 1812.g. Tā ir valsts nozīmes pilsēt būvniecības piemineklis. Īpatns arhitektūras paraugs ir 20.gs. 20 - jos gados celtās rindu mājas gar Liepājas ielu.

2. LATVIJAS UNIVERSITĀTES(LU) BOTĀNISKAIS DĀRZS

Savā tagadējā vietā LU Botāniskais dārzs ir no 1926.g., kad Latvijas valdība no Volfšmidta mantiniekiem iegādājās 10 ha lielu zemes gabalu Botāniskā dārza ierīkošanai. Esošā Botāniskā dārza platība ir 16 ha ar apmēram 5400 dažādiem augiem. Kolekcijas ir unikālas, tajās pārstāvēta visu kontinentu un ģeogrāfisko joslu flora. Augu mājas ir vienīgā vieta Latvijā, kur apskatāmas palmas, milzu skujkoki, gumijkoki, kā arī vislielākā ūdensroze pasaulē - Viktorija.

Vairāk informācijas: tālr. + 371 67450852 vai www.botanika.lv.

3. DZIRCIEMS

Dzirciema attīstības pamatā bija koka un mūra mazstāvu dzīvojamā apbūve. Tagad senie kvartāli mijas ar daudzstāvu apbūves kvartāliem. Galvenās ielas: Dzirciema, Slokas, Dārza, Tapešu, Stacijas, Purva un Sēlpils.

4. ZOLITŪDE

Zolitūdi pazīst galvenokārt kā daudzstāvu dzīvojamo namu rajonu, kas izveidots Rīgas vēsturiskajā daļā Šampēterī. Nosaukums cēlies 18.gs. beigās no Solitutes muižas, kas franču valodā nozīmē vientulību (solitude). 1983.g. Zolitūdē sākās intensīva celtniecība. Arhitektoniskās kompozīcijas pamatā ir gājēju iela, kas sadala teritoriju pa diagonāli, vedot uz četrus dzīvojamo mikrorajonu sabiedrisko centru.

5. IMANTA

Imanta ir veidojusies no bijušā Imantciema, Anniņmuižas, Lielās Dammes muižas un Mazās Dammes muižas teritorijām. Pirms apbūves šajā vietā bija priežu mežs, kas daļēji ir saglabāts. Imantas apbūve sākās 20.g. 20-to gadu beigās, galvenokārt tika būvētas divstāvu ēkas pēc kooperatīva principiem. Sākot ar 50-tajiem gadiem, tika uzsākta individuālā apbūve, bet 1967.g. - izstrādāts detālplānojums, kas paredzēja daudzstāvu dzīvojamā masīva izveidi 60 000 iedzīvotājiem.

6. PRIEŽCIEMS

Priežciemā tiek piedāvātas izjādes ar zirgiem. Ciemata būve uzsākta 20.g. 70-to gadu sākumā.

7. BEBERBEĶU DABAS PARKS

Beberbeķu dabas parks aizņem 275 ha lielu teritoriju. Tas tika izveidots 1977.g. ar mērķi saglabāt ainavu, ko veido kāpas un priežu meži, kā arī nodrošināt aizsargājamo biotopu aizsardzību un teritorijas piemērotību iedzīvotāju atpūtai un izglītošanai. Beberbeķu dabas parks ir noteikts kā NATURA 2000 Eiropas nozīmes aizsargājama teritorija. Vairāk nekā trešo daļu parka platības aizņem kāpas, kas rada parka galveno ainavisko pievilcību. Lielāko daļu teritorijas sedz priežu meži. Šeit sastopamas vairākas aizsargājamas augu (gada staipekņi, pļavas silpurene u.c.) un putnu (melnā dzilna, mazais mušķērājs u.c.) sugas. Parka dienvidu galā atrodas Beberbeķu dzirnavezers (platība 10,3 ha, vidējais dziļums 1,7 m, lielākais dziļums 3,5 m). Ezers 1972.g. iztīrīts un padziļināts. Pie tā izveidotas labiekārtotas peldvietas un atpūtas vietas ar soliņiem. Parka teritorijā izveidotas divas atpūtas takas - Atpūtas taka I un Atpūtas taka II.

APSKATES OBJEKTI

Vanšu tilts

Imantas stacija

Veloceļš caur Anniņmuižas parku

APSKATES OBJEKTI

1. Āgenskalns
2. LU Botāniskais dārzs
3. Dzirciems
4. Zolitūde

5. Imanta
6. Priēžciems (izjādes ar zirgiem)
7. Beberbeķu dabas parks

Velomaršruta sākums pie Vanšu tilta

Daugavgrīvas-Kliņģeru ielas krustojums

Latvijas Universitātes Botāniskais dārzs

Velocliņš "Centrs - Imanta"

Zolitūdes mikrorajons

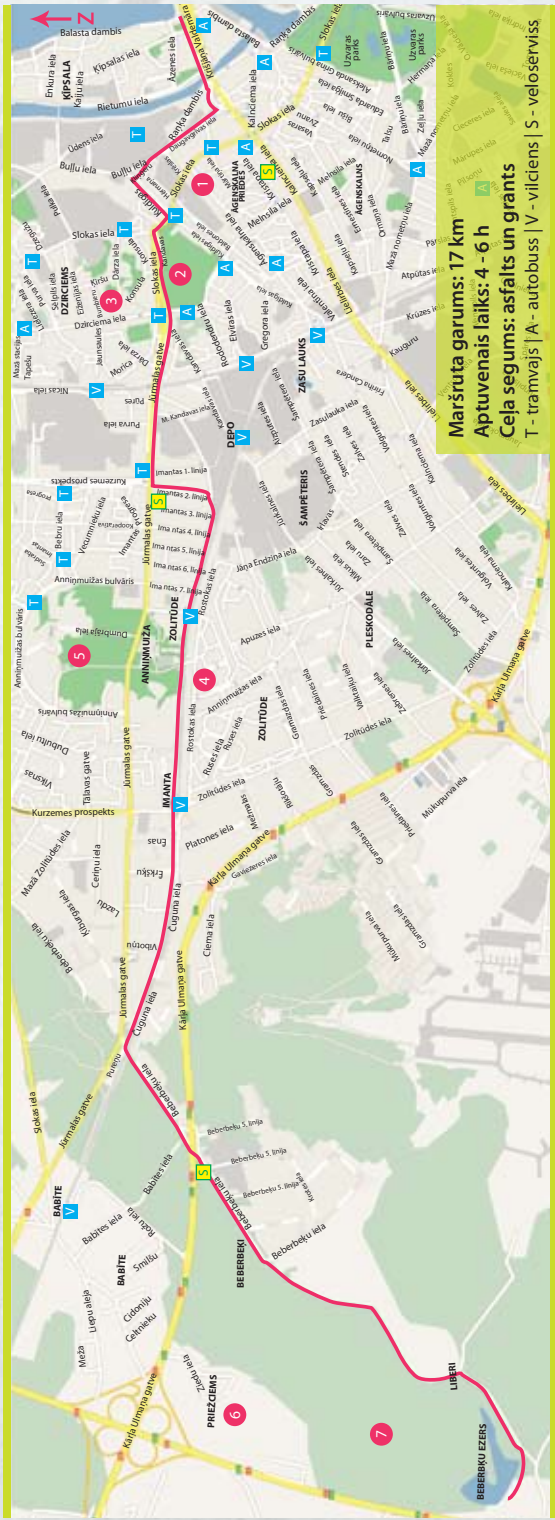
Pagrieziena uz Beberbeķu ielu

Gājēju un velosipēdistu tilts pāri Kārļa Ulmaņa gatvei

Beberbeķu dabas parks

"BEBERBEĶU VELOTAKAS"

VELOMARŠRŪTS

Līdz Beberbeķu dabas parkam var nokļūt, izmantojot esošo veloceļu "Centrs - Imanta".

VELOMARŠRŪTA SĀKUMS PIE VANŠU TILTA:

Daugavgrīvas iela – Klingēru iela – Kuldīgas iela – Slokas iela – Kandavas iela (ved garām Latvijas Universitātes Botāniskajam dārzam) – Jūrmalas gatve – pagriezies pa kreisi uz Imantas 2. līniju, tālāk gar dzelzceļa līniju, braucot garām Zolitūdes un Imantas dzelzceļa stacijām, līdz 4. autobusa galapunktam, kur griezties pa kreisi, uzmanīgi šķērsojot dzelzceļu, uz Beberbeķu ielu – šķērsot gājēju un velosipēdistu tiltu pār Kārļa Ulmaņa gatvi – dabas parks „Beberbeķi”.

„DAUGAVGRĪVAS SALA”**Īss maršruta apraksts**

Velomaršruta galamērķis ir Daugavgrīvas sala. Viens no interesantākajiem apskates objektiem ir 17 metrus augstā Lielupes Baltā kāpa, no kuras paveras brīnišķīgs skats uz Lielupes ieteku Rīgas jūras līcī un Jūrmalu. Tālāk velomaršruts ved gar Bullupes krastiem. Nonākot Daugavgrīvas salā, ir iespēja iepazīt 17.gs. Zviedru armijas būvēto Daugavgrīvas cietoksni, Daugavgrīvas bāku un Komēforta dambi, kā arī pastaigāties pa Rietumu molu un novērot no jūras ienākošos kuģus.

Daugavgrīvas bāka

APSKATES OBJEKTI**1. ĀGENSKALNS**

Tagadējā Āgenskalna apbūve veidojusies kopš 1812.g. Tā ir valsts nozīmes pilsētbūvniecības piemineklis. Īpatns arhitektūras paraugs ir 20.gs. 20 - jos gados celtās rindu mājas gar Liepājas ielu.

2. LATVIJAS UNIVERSITĀTES (LU) BOTĀNISKAIS DĀRZS

Savā tagadējā vietā LU Botāniskais dārzs ir no 1926.g., kad Latvijas valdība no Volfšmidta mantiniekiem iegādājās 10 ha lielu zemes gabalu Botāniskā dārza ierīkošanai. Esošā Botāniskā dārza platība ir 16 ha ar apmēram 5400 dažādiem augiem. Kolekcijas ir unikālas, tajās pārstāvēta visu kontinentu un ģeogrāfisko joslu flora. Augu mājas ir vienīgā vieta Latvijā, kur apskatāmas palmas, milzu skujkoki, gumijkoki, kā arī vislielākā ūdensroze pasaulē - Viktorija.

Vairāk informācijas: tālr. + 371 67450852 vai www.botanika.lv.

3. DZIRCIEMS

Dzirciema attīstības pamatā bija koka un mūra mazstāvu dzīvojamā apbūve. Tagad senie kvartāli mijas ar daudzstāvu apbūves kvartāliem.

4. ZOLITŪDE

Zolitūdi pazīst galvenokārt kā daudzstāvu dzīvojamo namu rajonu, kas izveidots Rīgas vēsturiskajā daļā Šampēterī. Nosaukums cēlies 18.gs. beigās no Solitūdes muižas, kas franču valodā nozīmē vientulību (solitude). 1983.g. Zolitūdē sākās intensīva celtniecība. Arhitektoniskās kompozīcijas pamatā ir gājēju iela, kas sadala teritoriju pa diagonāli, vedot uz četrus dzīvojamo mikrorajonu sabiedrisko centru.

5. IMANTA

Imanta ir veidojusies no bijušā Imantciema, Anniņmuižas, Lielās Dammes muižas un Mazās Dammes muižas teritorijām. Pirms apbūves šajā vietā bija priežu mežs, kas daļēji ir saglabāts. Imantas apbūve sākās 20.gs 20-to gadu beigās, galvenokārt tika būvētas divstāvu ēkas pēc kooperatīva principiem. Sākot ar 50-tajiem gadiem, tika uzsākta individuālā apbūve, bet 1967.g. - izstrādāts detālplānojums, kas paredzēja daudzstāvu dzīvojamā masīva izveidi 60 000 iedzīvotājiem.

6. LATVIJAS UNIVERSITĀTES (LU) RODODENDRU SELEKCIJAS UN IZMĒĢINĀJUMU AUDZĒTAVA "BABĪTE"

LU Rododendru selekcijas un izmēģinājumu audzētava "Babiņa" dibināta 1980.g. 1. jūlijā un pašreiz ir vienīgā specializētā rododendru audzētava Baltijā.

Vairāk informācijas: tālr. +371 67913107.

7. LIELUPES BALTĀ KĀPA

Valsts nozīmes dabas piemineklis. Kāpa veidojusies pēdējos divsimt gados, tā ir novietojusies perpendikulāri jūras krastam. Kāpas garums - 800 m, platums - 100 m, augstums - 15 līdz 17 m.

8. BUĻĻUPE

Buļļupe ir Lielupes lejteces labais atzarojums un savieno Lielupi ar Daugavu, atdalot Daugavgrīvas salu no Rīgas. Buļļupe bija agrākā lejtece līdz ietekai Daugavā. Upes garums ir 9,5 kilometri, platums aptuveni 200 metru, vidējais dziļums 3 - 5 metri.

9. BOLDERĀJA

Bolderāja atrodas apmēram 2 kilometru attālumā no Rīgas jūras līča. Visapkārt Bolderājai ir ūdeņi - no dienvidaustrumu puses to ieskauj Hapaka grāvis, austrumos - Daugava, bet no ziemeļu puses - Loču kanāls un Buļļupe. Ir arī divas salas - ziemeļos Mīlestības saliņa un austrumu pusē Krievu sala. Bolderājā atrodas Daugavgrīvas cietoksnis un Latvijas Jūras akadēmija.

10. MĪLESTĪBAS SALIŅA

Tās sauszemes platība ir aptuveni 0,6 km². Sala sākusi veidoties 19.gs. otrajā pusē līdz ar Daugavas gultni regulējošo dambju izbūvi, uzkrājoties sanestajiem smilšu un dūņu materiāliem. Sala ir zema, purvainā, ar aizaugošiem ezeriņiem un ličiem.

11. DAUGAVGRĪVAS CIETOKSNIS

Daugavgrīvas cietokšņa pirmsākumi ir meklējami jau 17.gs., kad pirmos nocietinājumus - Jaunās grīvas skansti - 1608.g. Poļu - Zviedru kara laikā uzbūvēja zviedru armija. Pēc Rīgas iekarošanas kara darbībā sagraudātajā nocietinājumu vietā zviedru ģenerāļa Rotenberga vadībā 17.gs. 40-jos gados uzbūvēja modernu cietoksni ar pieciem bastioniem un diviem vārtiem.

12. IZZIŅAS TAKA UN PUTNU NOVĒROŠANAS TORNIS

Piejūras dabas parka daudzveidīgie un savdabīgie biotopi paver iespējas sabiedrības izglītošanai un audzināšanai. Daugavgrīvā uzbūvēta vairāk nekā kilometru gara izziņas taka. Netālu no 3. autobusa galapunkta uzcelts putnu novērošanas tornis. Tā augšējā platforma atrodas 5,6 metru augstumā.

13. DAUGAVGRĪVAS SALA JEB BUĻĻU SALA

Daugavgrīvas salas garums - 8,5 km, platums 1 - 2 km, un tā ir lielākā sala Rīgas pilsētā. Apmēram pirms 500 gadiem Buļļu salas vietā bija šaura, vairākus simtus metru plata smilšu strēle. Daugava ietecēja jūrā Vecāķu rajonā. Līdztekus šai ietekai 1567.g. izveidojās jauna - rietumu ieteka, kas strauji padziļinājās un ar laiku kļuva par Daugavas galveno gultni. Vecā, aizsērējusi tika nosaukta par Vecdaugavu. Lai nodrošinātu kuģošanu, sākot ar 20.gs. 30-jiem gadiem, notikusi vairākkārtēja Buļļupes un Lielupes gultnes padziļināšana. 20. gs. 30-jos gados Buļļupe bija galvenais satiksmes ceļš starp Daugavu un Lielupes lejteci, un tajā caurmērā gadā pārvadāja ap 200 000 tonnu kravas. Dabas parkā „Piejūra” ietilpst vairāki dabas liegumi - Ummis, Daugavgrīva (163 ha liela teritorija, dibināta 1999.g., un ir īpaši aizsargājama dabas teritorija, sastopamas retas putnu, bezmugurkaulnieku un augu sugas), Vakarbuļļi (aizņem 52 ha lielu teritoriju, īpaši aizsargājama dabas teritorija, dibināta 1999.g.).

14. DAUGAVAS GRĪVAS KRASTU FORTIFIKĀCIJAS BŪVJU KOMPLEKSS

Būvju komplekss veido Daugavgrīvā un Mangaļu pussalā izveidotas baterijas ar kazemātiem un noliktavu telpām. Pirmās nocietinājuma būves celtas 19.gs. otrajā pusē. Militārās būves Rīgas brīvostas un dabas parka teritorijā ir valsts nozīmes kultūras piemineklis.

15. DAUGAVGRĪVAS BĀKA

Daugavgrīvas bāka atrodas Rīgā, Daugavas grīvas kreisajā krastā uz Komētforta dambja un ir viens no četriem Daugavgrīvas kultūrvēsturiskajiem pieminekļiem. Pašreizējā Daugavgrīvas bāka uzcelta 1957.g. Tās torņa augstums ir 35 m vjl., uguns augstums - 37 m vjl.

16. KOMĒTFORTS (KOMĒTFORTA DAMBIS)

Komētforts ir 18.gs. (1765. - 1767. g.) celta hidrotehniskā būve. Tas daļēji saglabājies līdz pat mūsdienām. Dambis ir iekļauts valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā.

APSKATES OBJEKTI

1. Āgenskalns
2. LU Botāniskais dārzs
3. Dzirciems
4. Zolitūde
5. Imanta
6. LU Rododendru selekcijas un izmēģinājumu audzētava "Babīte"
7. Lielupes Baltā kāpa
8. Buļļupe
9. Bolderāja
10. Mīlestības saliņa
11. Daugavgrīvas cietoksnis
12. Izziņas taka un putnu novērošanas tornis
13. Daugavgrīvas sala jeb Buļļu sala
14. Daugavas grīvas krastu fortifikācijas būvju komplekss
15. Daugavgrīvas bāka
16. Komētforts (Komētforta dambis)

Maršruta sākums, Daugavgrīvas iela

Baltā kāpa pie Lielupes

Buļļupe pie Vārnukroga

Skats uz Vakarbuļļu dabas liegumu

Dambis

Daugavgrīvas cietoksnis

Vakarbuļļu mākslinieks

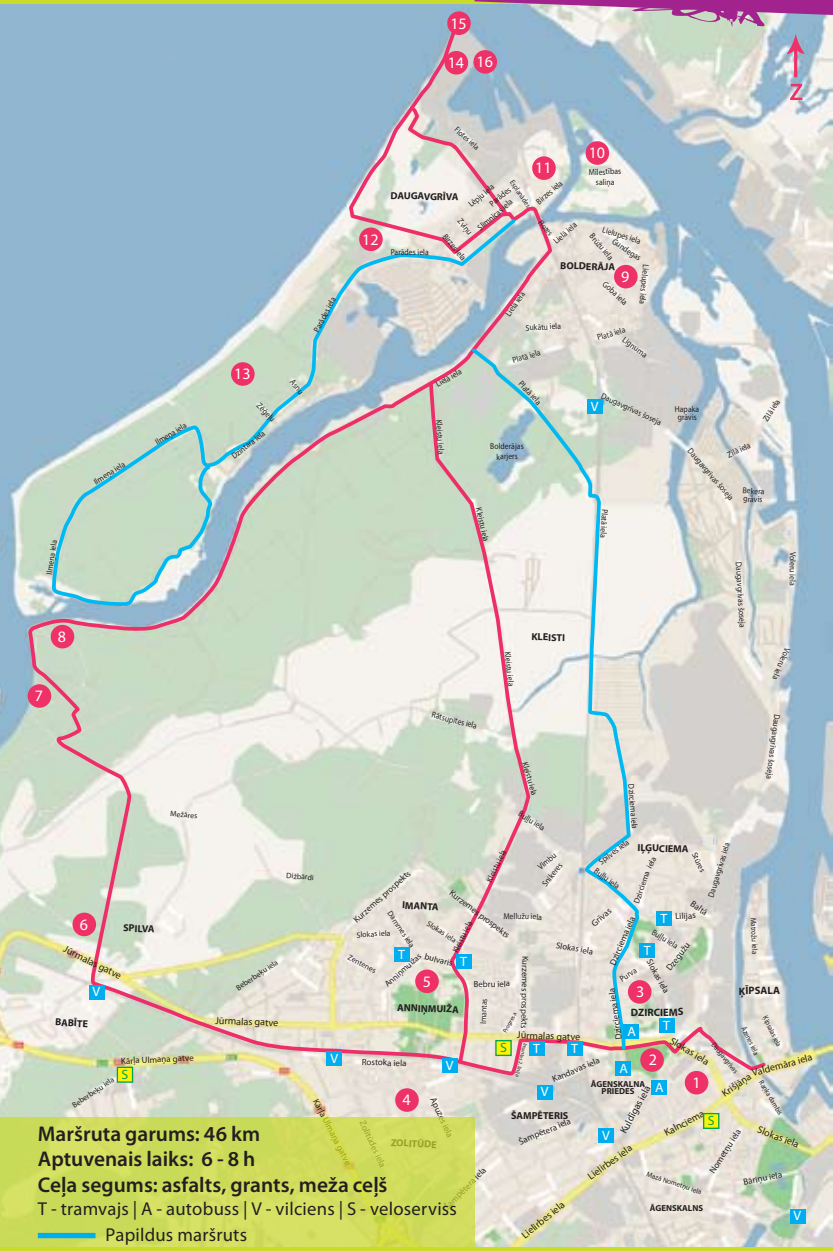

Attīrīšanas stacija "Daugavgrīva"

Bijusī militārā kuģu piestātne, Buļļupe

VELOMARŠRUTA SĀKUMS PIE VANŠU TILTA:

Daugavgrīvas iela – Kliņģeru iela – Kuldīgas iela – Slokas iela – Kandavas iela (ved garām LU Botāniskajam dārzam) – Jūrmalas gatve – pagrieziens pa kreisi uz Imantas 2. līniju, tālāk gar dzelzceļa līniju, braucot garām Zolitūdes un Imantas dzelzceļa stacijām, līdz Babītes dzelzceļa stacijai – pagrieziens pa labi, ceļš uz Vārnu krogu – LU Rododendru selekcijas un izmēģinājumu audzētava “Babīte” – Lielupes Baltā kāpa – grants ceļš gar Bullupi – Bolderāja – Daugavgrīvas sala – mājupceļš pa Kleistu ielu.

„ATKLĀJ DOLES SALU”

Īss maršruta apraksts

Maršruts ļauj iepazīt Bišumuižas un Katlakalna apkaimi, tālāk seko Ķekavas teritorija ar savu ainavu un vairākiem apskates objektiem - mazdārziņu kooperatīvā „Ziedonis” Daugavas krastā paveras brīnišķīgs skats uz Vecrīgas torņiem un Ķengaragu. Maršruta galamērķis ir Doles sala. Velopiedzīvojums „Atklāj Doles salu” būs aizraujošs visiem, kas gatavi apvienot aktīvo atpūtu ar interesantu vietu iepazīšanu. Tiem, kas vēlas, ir iespēja doties divu dienu velobraucienā ar nakšņošanu teltīs Doles muižas dabas parkā. Velobrauciena laikā ir iespēja izjust Daugavas elpas pieskārienu un Doles salas parka neatkārtojamo burvību un vienreizīgumu. Šo velomaršrutu var veikt arī vienas dienas garumā.

APSKATES OBJEKTI

1. BIŠUMUIŽAS APKAIME

Skatu vieta Daugavas krastmalā uz Rīgas torņiem un Ķengaragu

Bišumuiža kā apdzīvota vieta sāka veidoties 18.gs. pie Bauskas ceļa netālu no nelielās Bišupītes ietekas Daugavā. Upītes ielokā 1773.g. pārcēlās kāda bagāta Rīgas namnieku dzimta, izveidojot vasaras mītni, kas ieguva Bišumuižas nosaukumu.

2. VALDLAUČI, RĀMAVAS IZSTĀŽU KOMPLEKSS

Izstāžu komplekss “Rāmava” dibināts 1992.g. Kopš 1993.g. sadarbībā ar LR Zemkopības ministriju šeit tiek rīkotas ikgadējas lauksaimniecības izstādes.

3. KATLAKALNA EVANĢĒLISKI LUTERISKĀ BAZNĪCA

Baznīca celta 1791.-1792.g. klasicisma stilā pēc Rīgas pilsētas būvmeistara-arhitekta Kristofera Hāberlanda projekta. Tajā kā interjera elementi atrodas vairāki valsts nozīmes mākslas pieminekļi - altārglezna, altāris u.c. Baznīcā saglabājusies sākotnējā iekārta. Tās dārzā un apkārtnē ierīkoti dendroloģiskie stādījumi.

4. MAZDĀRZIŅU KOOPERATĪVS „ZIEDONIS”

Dārzkopības sabiedrība - kooperatīvs „Ziedonis”. Sākotnēji šeit atradās vasarnīcas, kurās vasaras sezonas laikā uzturējās Rīgā esošo lielo ražošanas uzņēmumu darbinieki. Ielu nosaukumi ieguvuši dažādu puķu vārdus, piemēram, Prīmulu, Nelķu, Narcišu u.c.

5. SKATU VIETA DAUGAVAS KRSTMALĀ UZ RĪGAS TORŅIEM UN ĶENGARAGU

6. KATLAKALNA TAUTAS NAMS UN BIBLIOTĒKA

Katlakalna Tautas nama un bibliotēkas ēka celta 19.gs. beigās kā Katlakalna pagastnams un tiesas nams. 1915.gadā ēku stipri pārbūvēja.

7. KATLAKALNS (PĻAVNIEKKALNS)

Katlakalns, Vimbukrogs, Odukalns un Alejas ciems izvietojies Ķekavas pagasta ainaviski visgleznainākajā vietā gar Daugavas krastu preti Doles salai. Šajos ciemos raksturīga mazstāvu apbūve. Katlakalna (Pļavniekkalna) ciema apbūves vidū atrodas Sauliešu pilskalns (datējams ar pirmo gadu tūkstoši p.m.ē.), no kura paveras skats uz Doles salu.

8. PĻAVNIEKKALNA SĀKUMSKOLA

Skola sāka darbu 1869.g. nelielā namīņā. Skolēnu skaits drīz pārsniedza 30 un 1875.g. uzcēla

jauno skolas namu, kas ir pašreiz redzamās ēkas vidusdaļa. Pirmā pasaules kara laikā ēkā mitinājušies karavīri, to bojājuši arī šāviņi, tādēļ Latvijas Republikas sākumgados, kamēr notika remonts, mācībām tika izmantots Katlakalna pagastnams. Otrā pasaules kara beigu posmā - 1944.g. rudens kauju laikā - te bija izvietots vācu kara hospitālis. 1993.g. bērniem durvis vēra Pļavniekkalna sākumskola.

9. ĶEKAVAS AVOTIŅŠ

Vieta, kur atpūsties un veldzēt slāpes!

10. DOLES TAUTAS NAMS

17. gs. beigās pretī Sv. Annas Doles draudzes baznīcai tika uzcelts krogs, kuru 1907.g. dibinātā Doles saviesīgā biedrība pārbūvēja savām vajadzībām. Namu atklāja 1911.g. Pēc Pirmā pasaules kara ēka nonāca vietējās pašvaldības īpašumā. Ēku pārbūvēja pēc arhitekta K.Zēversa projekta. 1997.g. šeit savu mājvietu atguva Doles saviesīgā biedrība, šobrīd ēkā arī atrodas Ķekavas kultūras aģentūra, Ķekavas pagasta bibliotēka, Ķekavas pagasta novadpētniecības muzejs un Tūrisma informācijas centrs.

11. ĶEKAVAS SĀKUMSKOLA

Ķekavas sākumskola celta 1896.g. kā Doles pagasta un tiesas nams. Arhitekts: Konstantīns Pēkšēns (1859 - 1928). 1920.g. otrā stāvā sāka darbu Doles - Ķekavas sešklasīgā pamatskola, kas darbojās līdz 1975.g., kad tika uzcelta Ķekavas vidusskola. 1990.g. šeit sāka darbu sākumskola. 2004.g. pie skolas atklāja piemiņas akmeni pirmajiem skolotājiem: Pēterim Leitim, Zentai Ozoliņai un Jānim Sējam.

12. DOLES EVANĢĒLISKI LUTERISKĀ BAZNĪCA

Celta 1783.g., vairākkārt pārbūvēta, 1900.g. tapušais baznīcas tornis atjaunots 1980.g. Baznīcā atrodas A. Annusa altārglezna "Kristus svētī bērnus" (1929.g.).

13. BRĀĻU KAPI PIE TRUSEĻIEM

Apglabāti 1916.g. jūlija kaujās kritušie 96 Daugavgrīvas I latviešu strēlnieku bataljona karavīri. Piemineklis atklāts 1930.g. To cēlusi Brāļu kapu komiteja pēc arhitekta A. Birzenieka meta. Apbedīti arī 1944.g. septembrī - oktobrī kritušie karavīri.

14. RĪGAS HES(HIDROELEKTROSTACIJA) ŪDENSKRĀTUVE

Rīgas HES ir uzcelta 1974.g., tās jauda apmēram 400000 kilovatu, ūdenskrātuves platība - 42,3 km², tilpums - 339 milj. m³.

15. DOLES SALAS DABAS PARKS

Doles salas dabas parks aizņem 1055 ha lielu teritoriju, tas izveidots 1987.g. Parks ir īpaši aizsargājama dabas teritorija, kas noteikta kā NATURA 2000 Eiropas nozīmes aizsargājama teritorija. Teritorijā ietilpst ģeomorfoloģiskais dabas piemineklis - Doles salas dolomītu atsegums - kas ir ne vien Latvijas, bet arī Eiropas aizsargājams biotops. Šeit ir sastopamas retas augu un putnu sugas. Salā ziemo paugurknābja gulbis.

16. DAUGAVAS MUZEJS

Daugavas muzejs dibināts 1969.g., bet apmeklētājiem atvērts kopš 1977.g. Muzeja misija ir atklāt un parādīt Daugavu, kā arī Salaspili un tās apkārtnes unikālo vēsturi no 9.gs. pirms Kristus dzimšanas līdz mūsu dienām. Doles muižas kungu māja, kurā atrodas Daugavas muzejs, ir arhitektūras piemineklis. Tā celta 1898. g. tolaik populārājā eklektisma stilā. Daugavas muzeju ietver 1776.g. stādītais 10 ha plašais Doles muižas parks.

17. DOLES MUIŽAS PARKS

Doles muižas parkam ir ievērojama kultūrvēsturiska vērtība. Parka apkārtnē, īpaši Daugavas krastī, no vairākiem aspektiem ir izcila un saudzējama dabas vide. Parks ir arī savdabīga brīvdabas ekspozīcija, kurā apskatāmi dažādi objekti, t.sk. Daugavas zvejnieku sēta „Mellupi”, kas attēlo zvejnieku dzīvi un darbu 19.gs. beigās un 20.gs. sākumā.

18. DOLES SALAS DOLOMĪTU ATSEGUMS

Valsts nozīmes dabas piemineklis, viena no pēdējām Daugavas klintīm industrializācijas pārveidotajos upes krastos. Klintis slavenas ar lieliskajām kalcīta drūzām. Šeit kalcīta kristāli nav īpaši lieli - līdz 0,5 cm, taču sastopami lielā daudzumā.

APSKATES OBJEKTI

1. Bišumuižas apkaime
2. Valdlauči, Rāmasvas izstāžu komplekss
3. Katlakalna evaņģēliski luteriskā baznīca
4. Mazdārziņu kooperatīvs „Ziedonis”
5. Skatu vieta Daugavas krastmalā uz Rīgas torņiem un Ķengaragu
6. Katlakalna tautas nams un bibliotēka
7. Katlakalns (Pļavniekkalns)
8. Pļavnieku sākumskola
9. Ķekavas avotiņš
10. Doles tautas nams
11. Ķekavas sākumskola
12. Doles evaņģēliski luteriskā sv. Annas baznīca
13. Brāļu kapi pie Truseļiem
14. Rīgas HES ūdenskrātuve
15. Doles salas dabas parks
16. Daugavas muzejs
17. Doles muižas parks
18. Doles salas dolomītu atsegums

Bišumuiža

Ķekavas avotiņa vieta

Doles evaņģēliski luteriskā sv. Annas baznīca

Doles sala, Rīgas HES aizsprosts

Daugavas muzejs, Doles muiža

Katlakalna baznīca

VELOMARŠRUTA SĀKUMS IR 10. TRAMVAJA GALAPUNKTĀ BIŠUMUIŽĀ (BAUSKAS, BUKAIŠU UN GULBJU IELAS KRUSTOJUMĀ):

Bauskas iela līdz Valdlaučiem – pagrieziens pa kreisi uz Atpūtas ielu – tiltiņš pāri Olektes upei – Katlakalna baznīca – Ziedoņa aleja – Vēju iela – Liliju iela – Lauku iela – Ģipšstūris – Pļavniekkalna iela – grants ceļš paralēli lielceļam A7 – tiltiņš pāri Titurgas upei – Akotu iela – Rīgas iela līdz Ābolu ielai, kur jāšķērso lielceļš A7 – Rīgas iela gar lielceļa nomali – tiltiņš pāri Ķekaviņas upei – Nākotnes iela – Pļavu iela līdz lielceļam A6, tālāk pa kreisi virzienā uz Doles salu – grants ceļa loks ap Doles salu.

„ATKLĀJ DOLES SALU!”

Maršruta garums: 41 km
Aptuvenais laiks: 6 - 8 h
Ceļa segums: asfalts, grants
 A - autobuss | V - vilciens

Rīgas domes Satiksmes departaments
Ģertrūdes iela 36, LV - 1011, Tālr: 67012701, www.rdsd.lv